

A magyar vendéglátás jelenlegi helyzete és problémái

2012. április 4.

1.) A hazai vendéglátás jelenlegi helyzete

Nagyon örülünk a Turizmusról és vendéglátásról szóló törvény megszületésének, részben azért mert ágazatunk lobbitevékenységének köszönhető egyáltalán, hogy a vendéglátás egyenrangú „partnerként” szerepeljen a törvényben. Véleményünk szerint ugyanis: a vendéglátás létezik turizmus nélkül, de turizmus nem létezhet vendéglátás nélkül.

Ezen elkészített prezentációnk anyaga nagy részben az NGM kezdeményezésére létrejött, a vendéglátás stratégiáját összeállító bizottságok eddigi észrevételei alapján készült.

Megállapíthatjuk, hogy a vendéglátás az egyik legnagyobb mértékű munkaerő - és bérjárulék igényesebb területe a gazdaságnak, mivel például: - az össz. munkavállalók több, mint 4,1 %-a dolgozik a kereskedelmi vendéglátásban, azaz közel 156 ezer ember.

A vállalkozások döntő részét kkv szektor adja:

- 2010-es adatok alapján a vendéglátásban tevékenykedő vállalkozások száma: 17.739 db ebből mindösszesen 11 db nagyvállalkozás (250 fő feletti) és a maradék 17.728 a kkv szektorba tartozik.

Mindezek ismeretében nem lehet eléggé hangsúlyozni a mikro-, kis-, és közepes vállalkozások életben tartásának fontosságát.

A vendéglátás össz. forgalma közétkeztetés nélkül: 476 Milliárd forint volt 2010-ben.

A vendéglátásban tevékenykedő cégek (elsősorban a mikro vállalkozások) 75%-a veszteséges. Elgondolkodtató az a tény, hogy ezek a vállalkozások hogyan tudnak talpon maradnia veszteségeik ellenére?

2 lehetőségük marad: Tartalékaik felhasználása vagy pedig a szürke - és a fekete gazdaság felé való elmozdulás.

2.) Vendéglátást érintő problémák felsorolása

- 1.) Az **áfa** mértékének **27%-ra** történő megemelése:
→ árreszűkülése → áremelés → forgalomcsökkenés → csőd → bezárás
- 2.) Nagy az élő-munka igény → amely egyben rendkívül **magas járulékfizetési kötelezettséget** eredményez
- 3.) **Alkalmi munkavállalók** alkalmazásával kapcsolatos nehézségek (mivel az, az állandó munkavállalói létszámhoz kötött)
- 4.) Megfelelő **gyakorlati képzés** hiánya
→ kevés a jó utánpótlás / ugyanakkor a jó szakemberek nagyszámban vándorolnak külföldre (nyugati határmenti éttermek számára szinte lehetetlen szakembert találni)
- 5.) **Reprezentációs adó** jelentős mértékű megemelése → a céges megrendelések nagyszámú visszaesését eredményezte
- 6.) Energia költségek, illetve élelmiszer alapanyagok drasztikus és folyamatos **áremelkedése**, ráadásul a hazai termék gyakran drágább, mint az import.
- 7.) **Jövedéki adó** emelése
- 8.) **Dohányzás elleni törvény**, amelynek az egészségvédelmi gondolataival ugyan egyetértünk, a végrehajtást viszont túl szigorúnak és nem kellőképpen végiggondoltnak tartjuk.
- 9.) **Ellenőrzések** túlzott szigorúsága (figyelmeztetés helyett azonnali büntetés, kivéve a GHP esetében)
- 10.) **Korlátlan, szabályzás nélküli verseny**
- 11.) Önkormányzat által kivetett **épitményadó** egyre több helyen jelenik meg új teherként
- 12.) **Zéró tolerancia** bevezetése

13.) Magas **Artisjus-díjak**

14.) **Játékgép-adó** 5-szörösére emelése

15.) **Bürokrácia**, és a rengeteg **adminisztrációs kötelezettség**:

Sajnos nem érzékeljük ezek csökkenését, noha a közel múltban ezzel egy külön munkacsoport foglalkozott. Ennek ellenére számtalan újabb teher hárul a vállalkozókra, úgy, mint:

- járulékok szétbontása (eddig 3-4 helyett, most akár 9 felé kell utalni) → több adminisztráció, több bankköltség, több papírfelhasználás

- szakképzési hozzájárulás:

(eddig félévente) most havonta kell bevallani, ill. befizetni;

külön nyomtatvány, dupla munka és újabb papírfelhasználás

- közvetített munkaerő esetén a bérbevevőnek is bejelentési kötelezettsége van

3.) Konklúzió

- Ha a jelenlegi elvonó rendszerek maradnak, akkor a vendéglátóipari vállalkozások többsége **nem fog tudni kijutni a szürke – és feketegazdaságból**

- Ha jogkövető magatartást folytatnak, → akkor **tönkremennek**

- Ha a hatósági ellenőrzések beerősödnek, → akkor **tönkre teszik őket**

4.) Javaslatok a vendéglátás helyzetének javítására

4./1.) A forgalom növelése

Feltételezhetően a beutazó turizmus jelentős növekedése nem várható, így a hazai étterembejárás szokásait kell megváltoztatni (míg pl.

Olaszországban a hazai népességnek a 25-30 %-a jár étterembe, addig ez a szám hazánkban csupán 3 %)

- Ehhez hatékony kommunikációs, keresletnövelő elemekre, akciókra van szükség. (Néhány ilyen eszköz például: az étteremhét, a torkos csütörtök, szezonális események, stb.) és még továbbiakat kell kitalálnunk.
- Nagy előremozdító erővel bírhat még a rendezvényturizmus fejlesztése is, illetve a már többször beígért kongresszusi központ megépítése.

4./2.) Jövedelmezőség javítása az iparágon belül

Forduljon meg az arány! – azaz a vendéglátóipari vállalkozások min. 75%-a legyen nyereséges, ahelyett, hogy jelenleg ugyanebben az arányban veszteségesek!!

A következő módosítások bevezetését tartjuk elengedhetetlennek a helyzet javításának érdekében:

➤ **Magas adóterhek csökkentése**

→ amely előidézné a szürke- és feketegazdaságból való kimozdulást, a munkahelyteremtés lehetőségét, emelkedhetnének a munkabérek, fejlesztéseket lehetne véghez vinni, stb.

- Rendkívül kívánatos lenne, hogy az ételek utáni **áfa-kulcs** (legalább a cukrászok részére lehetővé tett mértékű) **min. 18%-ra történő lecsökkentése megtörténjen. Külföldi példák is bizonyítják, hogy ez kivétel nélkül mindenhol serkentőleg hatott a gazdaság élénkülésére.**

- A **reprezentáció** újbóli költségként való elismerése, illetve min. a bevétel 1%-ig történő elszámolhatósága
- Fontos lenne a kötelező adminisztrációk leegyszerűsítése (pl. munkaerőkölcsönzés vagy az alkalmi (egyszerűsített) foglalkoztatás adminisztrációjánál).
- Az **Artisjus** szerzői jogdíj rendszerének átláthatóbbá és igazságosabbá tétele, valamint a díjak jelentős csökkentései
- A korlátlan verseny megakadályozása érdekében **koncessziós törvény** létrehozása
- A **dohányzás elleni törvény módosítása osztrák példa alapján** (azaz, az üzlet alapterülete szerint szabályozva). Javasolni fogjuk a törvény felülvizsgálatát kb. 1 év múlva.
- A **zéró-tolerancia eltörlése** és mértékének nyugat-európai szinthez igazítása lehetővé tenné, hogy a vendégek, - (akik már most bizonyították a dohányzás elleni törvényhez való hozzáállásukkal az európai polgárhoz illő intelligenciát) – lehetőségük legyen az ebédhez vagy a vacsorájukhoz 1 pohár ital elfogyasztására, anélkül, hogy az szankciókat vonna maga után. Nem elhanyagolható az a tény, hogy ennek hatására a magyar borok forgalma is jelentős mértékben növekedhetne! A kb. 26ezer vendéglátó egységből, ha 1 üzletben napi 1 liter borral több fogyhatna, akkor az mintegy 35.000 hl pluszfogyasztást jelentene évente.

4./3.) Vendéglátás színvonalának növelése

A magyar vendéglátás váljon Európa és a világ gasztronómiai kultúrájának meghatározó szereplőjévé! – bátran állíthatjuk, hogy ez nem csak a szakma, hanem az egész ország örömét szolgálhatná!

Örvendetes hír, hogy Magyarország felkerült Európa gasztronómiai térképére azzal, hogy immáron 2 Michelin csillagos étteremmel büszkélkedhetünk, illetve Szél Tamás pedig bekerült a Bocuse d'or jövő évi lyoni döntőjébe.

A színvonal javítását az alábbiak tudnák előidézni:

- Magyar beszerzési források támogatása (elérhető áron a minőség és a szükséges mennyiség biztosításával)
- Az oktatás fejlesztése – a gyakorlati oktatásra való nagyobb hangsúly fektetés érdekében, a triális képzés bevezetése. Továbbá a szakoktatók esetében pedig a kredit-rendszer létrehozása.
- Az élőzene támogatása
- A vendéglátóipari beruházások pályázati támogatása és a hitellehetőségek biztosítása

....

Záró gondolat:

**„A magas színvonalú éttermi vendéglátás
a legolcsóbb és legjobb országmarketing.”**

Köszönöm a figyelmet!

***Kovács László
a Magyar Vendéglátók Ipartestületének
elnöke***